

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De Staatssecretaris van Justitie
Mw. Mr. N. Albayrak
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 46
www.rechtspraak.nl

datum 26 november 2009
doorkiesnummer 070 - 361 9721
e-mail Voorlichting@rechtspraak.nl
onderwerp Advies uitvoering Motie Spekman

Geachte mevrouw Albayrak,

Bij brief van 30 juli 2009 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “**Raad**”) advies uit te brengen inzake de uitvoeringsconsequenties van de motie Spekman¹ (de “**motie**”), zoals verwoord in het door u vastgestelde Beleidskader van 30 juli 2009.

In de motie wordt de regering verzocht voor het einde van 2009 in ieder geval opvang te verlenen aan uitgeprocedeerde asielzoekers die een aanvraag om medische redenen hebben ingediend en aan de IND een actueel en volledig medisch dossier overleggen.

Meer specifiek wordt de Raad gevraagd of, indien wordt uitgegaan van de in het Beleidskader genoemde optie 2², er voor de rechter voldoende spoedeisend belang is om de voorlopige voorziening binnen een termijn van vier weken te behandelen. Na vier weken komt immers het recht op opvang te vervallen.

De Raad heeft zich ingespannen om op het cijfermatige vlak aansluiting te zoeken bij de EAUT over de motie Spekman die door de IND in samenwerking met ketenpartners is uitgevoerd. In dit verband heeft de Raad als toehoorder bij de EAUT geparticipeerd. In de kosteninschatting van de EAUT wordt echter geen doorkijk gegeven naar de gevolgen voor de Rechtspraak.

Ook heeft de Raad zoals gevraagd in uw adviesaanvraag, afstemming gezocht met de Directie Migratiebeleid (afdeling Besturing, Informatie & Control) ten aanzien van de kwantitatieve uitgangspunten. Dit, zoals u stelt, met het oog op de vergelijkbaarheid van de uitkomsten van diverse uitvoeringstoetsen. Ondanks herhaald aandringen kon pas op 3 november jl. worden beschikt over informatie³ ten aanzien van de eventuele gevolgen voor de werklust van de Rechtspraak (zie hierna onder werklust). Hierdoor was het niet mogelijk om binnen de door u gevraagde adviestermijn te adviseren.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 30 846, nr. 4

² Beleidskader motie Spekman, pagina 5.

³ Mail van mw. Pozo Morillas van de afdeling uitvoeringsbeleid van de IND dd. 3 november 2009.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 26 november 2009
pagina 2 van 4

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.⁴

Advies

- blz. 2 Beleidskader: huidige voorwaarden

Onder de huidige voorwaarden worden alleen de voorwaarden genoemd om in aanmerking te komen voor verblijf op grond van een *medische noodsituatie* en niet de voorwaarden voor verblijf op grond van een *medische behandeling*⁵. Dit roept de vraag op of de motie Spekman alleen geldt ingeval van een medische noodsituatie of ook in geval van een medische behandeling. Indien de motie ook geldt ingeval van een medische behandeling, dan adviseert de Raad om onder huidige voorwaarden ook de voorwaarden voor verblijf op grond van medische behandeling te noemen en niet alleen de voorwaarden voor verblijf wegens medische noodsituatie.

- blz. 3 Beleidskader: werkwijze

* In het Beleidskader staat vermeld dat zodra het medisch dossier is ontvangen, het Bureau Medische Advisering (BMA) oordeelt of het medisch dossier compleet is en of de vreemdeling op dat moment onder behandeling staat. Indien deze vragen negatief worden beantwoord, neemt het BMA de adviesaanvraag niet in behandeling. De Raad merkt hierbij op dat niet wordt aangegeven wat onder “behandeling” wordt verstaan. Tevens wordt niet aangesloten bij de voorwaarde, dat de behandeling noodzakelijk dient te zijn. Hierdoor kan, volgens de Raad, een grotere doelgroep ontstaan dan de motie en het Beleidskader voor ogen hebben.

* Het is onduidelijk of de vereisten “dossier compleet” en “onder behandeling” cumulatief gelden. Indien cumulatie gewenst is dan dient dit duidelijker in het Beleidskader te worden opgenomen.

* Op de datum voor de afspraak wordt de aanvraag formeel ingediend. Vijf situaties worden hierbij onderscheiden. Met betrekking tot de derde situatie merkt de Raad op dat één van de overige voorwaarden waaraan voldaan moet zijn, de deugdelijkheid van de financiering van de behandeling betreft⁶. Deze voorwaarde is echter niet meegenomen in het filter. De Raad vraagt zich af of dit juist is.

* Betrokkene heeft recht op opvang zolang de beslissing op de aanvraag door het BMA niet is afgerond. Dit betekent volgens de Raad dat er kans bestaat op aanzuigende werking.

- blz. 5 Beleidskader: bezwaar en beroep

⁴ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenoemde wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

⁵ Voor het onderscheid zie Vreemdelingencirculaire B8/1.

⁶ Artikel 3.46, eerste lid, Vreemdelingenbesluit 2000.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 26 november 2009
pagina 3 van 4

* De vraag of gekozen wordt voor een 0 dagen termijn of een vier weken termijn lijkt samen te hangen met de vraag of opvang wordt verleend op grond van artikel 64 Vw 2000⁷, dan wel op grond van *analoge toepassing* van artikel 64 Vw 2000⁸. De Raad merkt hierbij op dat het van belang is in de beschikking duidelijk te maken of en hoe artikel 64 Vw 2000 wordt toegepast.

* Voor de beëindiging van de opvang kan een afzonderlijke beslissing over de toepassing van artikel 64 Vw 2000 nodig zijn, waartegen apart rechtsmiddelen kunnen worden ingezet. Dit kan extra procedures opleveren met de mogelijkheid tot vertraging van de werking van het besluit tot beëindiging van de opvang.

* Bij de vertrektermijn van vier weken wordt de vraag gesteld of het feit dat na ommekomst van die vier weken het recht op opvang komt te vervallen, voldoende spoedeisend belang geeft voor de voorzieningenrechter om binnen die vier weken een uitspraak te doen op het verzoek om een voorlopige voorziening.

De Raad is - gehoord de gerechten - van mening dat een spoedeisend belang in deze kan worden aangenomen. Het is in deze gevallen duidelijk op welke korte termijn de asielzoeker uit de opvang zal worden gezet. De Raad wijst hierbij op zijn aan u gerichte advies inzake de beleidsbrief "Naar een effectievere asielprocedure en een effectiever terugkeerbeleid" dd. 15 mei 2008 (kenmerk UIT 12564 ONTW / RMD) waarin ook aandacht wordt besteed aan dit onderwerp.

Werklast

Aantal zaken

Zoals gezegd heeft de kosteninschatting in de hiervoor genoemde EAUT geen doorkijk gegeven naar de gevolgen voor de Rechtspraak.

Uit de genoemde mail van mw. Pozo volgt dat er in een aantal situaties extra zaken voor de vreemdelingenkamers kunnen worden verwacht:

- "niet kan worden uitgesloten dat de vreemdeling, in die gevallen waarin art. 64 Vw in afwachting van de beslissing wordt verleend en nadat de periode waarin art. 64 Vw is toegepast geëindigd is, een nieuw verzoek om toepassing van art. 64 Vw indient. Tegen de vaststelling dat art. 64 Vw niet langer van toepassing is (aangezien inmiddels een BMA-advies is ontvangen waaruit blijkt dat de vreemdeling kan reizen) staan wel rechtsmiddelen (bezwaar en beroep) open. Of en zo ja, hoe vaak deze situatie zich in de praktijk zal voordoen kan op dit moment niet worden ingeschat."

- "de ex-asielzoeker die, aansluitend op zijn asielaanvraag, in de COA-opvang verblijft op basis van artikel 64 Vw 2000 en van wie de termijn waarop de situatie van artikel 64 zag, verloopt, is verwijderbaar conform artikel 45 Vw 2000. De rechtsgevolgen van deze beschikking 'herleven' na het eindigen van de artikel 64-periode. Het COA hoeft dan geen separate beëindigingsbeschikking te slaan en geen civiele ontruimingsprocedure te voeren. Anders is dit indien de vreemdeling de opvang heeft verlaten en vervolgens weer in de opvang komt op basis van artikel 64 Vw 2000. Bij ommekomst van de termijn zal het COA dan een voor beroep vatbare beslissing moeten nemen en een civiele ontruimingsprocedure moeten voeren."

⁷ Artikel 3, tweede lid, aanhef en onder f, Rva.

⁸ Artikel 3, tweede lid, aanhef en onder g, Rva.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 26 november 2009
pagina 4 van 4

De mogelijkheid van de instroom van extra zaken - mede door mogelijke aanzuigende werking - bij de Rechtspraak als gevolg van de motie is aanwezig. De mate waarin dit zal optreden valt op dit moment niet te kwantificeren. De Raad behoudt zich het recht voor om hier zonodig op een later moment op terug te komen.

Mocht de uitvoering van de motie-Spekman op belangrijke onderdelen worden gewijzigd dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op de motie-Spekman met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad hiervoor graag een adviesaanvraag.

Hoogachtend,

Th. Groeneveld
Lid Raad voor de rechtspraak